

Kotipeuran kotihoidon riskit ja niihin varautuminen

1. Omaevalvonta

Kotipeuran kotihoitoon on laadittu Yksityisen terveydenhuollon omaevalvontasuunnitelma. Kotihoidon omaevalvontasuunnitelma tarkastetaan vuosittain ja päivitetään toiminnan oleellisesti muuttuessa.

Omaevalvonta on asiakasturvallisuuden perusta. Omaevalvonnalla tarkoitetaan lakiin perustuvaa velvoitetta valvoa omaa toimintaansa. Kotipeuran kotihoidon palveluista vastaa Peurankallion johtaja. Hän huolehtii yhdessä Kotipeuran henkilökunnan kanssa kotihoidon suunnitelmallisuudesta, sopimuksenmukaisuudesta ja kehittämisestä toiminnan tarpeiden mukaisesti. Omaevalvonnassa on kyse koko Kotipeuran työyhteisön toteuttamasta jatkuvasta toiminnan laadun varmistamisesta ja kehittämisestä. Omaevalvonta on myös osittain jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä palveluiden jatkuvuuden varmistamista.

2. Riskienhallinta ja arviointi

Kotipeuran kotihoidon jokainen työntekijä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa päivittäisessä työssä kohtaamiinsa riskeihin. Kotihoitomme asiakasryhmä on hyvin iäkästä (keski-ikä 90 v), heidän toimintakykynsä on laskenut ja osalla heistä on kognition alenemaa. Näiden lisäksi asiakkaiden muistisairaudet on huomioitava riskienhallinnassa.

Sisäiset riskit:

- ✓ Päihteiden käyttö; tupakointi, alkoholi, huumaavat aineet ja lääkkeet
- ✓ Paloturvallisuus; kynttilät, hella, mikro, silitysrauta, rikkinäiset sähkölaitteet
- ✓ Vesivahingot; auki jäävät hanat, tukkeutuneet viemärit

- ✓ Turvajärjestelmän viat / tietoliikenne ongelmat
- ✓ Väkivalta; henkinen, fyysinen – ja / tai taloudellinen väkivalta
- ✓ Tartuntataudit
- ✓ Tapaturmat; liukastumiset, kaatumiset

Ulkoiset riskit:

- ✓ Talon ulkopuoliset uhat; huijaus yritykset, varkaudet, ilkivalta, väkivalta
- ✓ Paloturvallisuus

Kaikkiin havaittuihin riskeihin pitää jokaisen työntekijän reagoida ja ilmoittaa niistä eteenpäin. Henkilöön kohdistuvissa riskeissä, esimerkiksi väkivalta epäilyissä, asia otetaan avoimesti esille asiakkaan kanssa. Huoli ilmoitus Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaalityöntekijälle tehdään matalalla kynnyksellä. Puuttamalla riskeihin nopeasti vältetään mahdollisten aiheutuneiden vahinkojen suuruus.

Tartuntatauti epäilyssä ohjeistetaan asiakkaita ja toimitaan saatujen viranomaisohjeiden mukaisesti. Toiminnassamme noudatamme Pirkanmaan hyvinvointialueen kotihoitoon annettuja hygieniaohjeita.

Turvajärjestelmän toimivuutta seurataan aktiivisesti ja tehdään kotihoidon asiakkaiden turvarannekkeiden testaukset kerran kuukaudessa. Peurankallion senioritalon yleisissä tiloissa tehdään vuosittain turvallisuuskävely, jossa arvioidaan riskit ja tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Ulkopuolisista häiriöistä ilmoitetaan viranomaisille. Mahdollisissa varkausepäilyissä kehoitetaan asiakkaita ja / tai heidän läheisiään tekemään rikosilmoitus. Rajaamalla pääoven aukioloaikaa, korjaamalla mahdolliset lukkoviit, sisäänkäyntien kameravalvonnalla ja toimivalla valaistuksella pienennetään ulkopuolisia riskitekijöitä.

Henkilöstöön liittyvät riskit:

- ✓ Osaavan henkilöstön saaminen
- ✓ Suorituskyky ja osaaminen; rekrytoinnin yhteydessä tarkistetaan JulkiTerhikistä ammattinimike ja työntekijä esittää tarvittavat todistukset (lääkeosaaminen)
- ✓ Rikosrekisteriotteen tarkistaminen
- ✓ Tartuntataudit; tartuntatautilaki 48a
- ✓ Epäasiallinen käyttäytyminen
- ✓ Henkilöstöön kohdistuva väkivalta – turvapainike -> yhteys vartiointiin
- ✓ Avaimien unohtuminen toimistoon yövuorossa: vara-avain toisessa yksikössä

Osaavan henkilöstön saamiseksi myös tulevaisuudessa teemme tiivistä oppilaitosyhteistyötä ja käytämme sekä sosiaalista mediaa että rekrytointialustoja markkinoinnissa.

Ennen työsopimuksen allekirjoittamista tarkistetaan työntekijän todistukset ja JulkiTerhikistä ammattinimike. Rikosrekisteriote tarkistetaan niiltä uusilta työntekijöiltä, joiden työsuhde on alkanut 1.1.2024 jälkeen ja jotka palkataan yli kolmen kuukauden työsuhteeseen.

Lähtökohtana on, että ammattihenkilö vastaa omasta ajantasaisesta osaamisestaan ja esihenkilöt mahdollistavat perehdytyksen sekä työtehtävien vaatiman täydennyskoulutuksen lääkeosaamisen, hoidollisenosaamisen (muun muassa ensiaputaidot, saattohoito, TunteVa) laiteosaamisen ja tietojärjestelmäosaamisen alueilla.

Työterveyshuollon kanssa tehdään yhteistyötä, jos havaitaan ongelmia henkilön kyvyssä suoriutua tehtävässään ja ne liittyvät fyysiseen tai psyykkiseen toimintakykyyn. TampereMissiossa on käytössä varhaisen tuen keskustelu, joka on esimiehen ja työntekijän välinen keskustelu. Varhaisen tuen keskustelun

tavoitteena on työntekijän työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukeminen. Mahdollisiin havaittuihin väärinkäytöksiin puututaan matalalla kynnyksellä esimiehen toimesta asianomaisen kanssa. Kotipeuran kotihoidossa tuetaan henkilökunnan jaksamista ja edellytyksiä toimia työtehtävissä mahdollistamalla yhteisöllinen työvuorosuunnittelu. Työntekijöiden työergonomian, -jaksamisen ja -turvallisuuden tueksi on hankittu muun muassa seuraavat apuvälineet: nostolaite, pyörätuoli (2 kpl), säädettävä suihkutuoli, nostovyö ja papupallo nostotilanteiden avuksi. Tartuntatauteja ehkäistään tarjoamalla henkilökunnalle tarvittavat suojavälineet ja veloitetaan toimimaan annettujen ohjeiden tai viranomaismääräysten mukaisesti. Turvallisuuteen on kiinnitetty huomiota hankkimalla turvapainike, jolla saadaan tarvittaessa yhteys vartiointiin. Toimintaohjeita noudattamalla varmistetaan sekä henkilökunnan että asiakkaiden turvallisuus.

Dokumentointi ja tiedonkulku

Dokumentointia säätelevät mm. henkilötietolaki (523/1999), laki sosiaalihuollon asiakaskirjoista (254/2015) ja sosiaalihuoltolaki (1301/2014). Jokaista Kotipeuran kotihoidon työntekijää sitoo palvelusuhteen tai muun työtehtävän aikana ja sen päätyttyä salassapitovelvollisuus. Vaitiolositoumuksen rikkomisesta voi seurata sakko tai vankeusrangaistus.

Hyvä dokumentointi asiakastietojärjestelmään on perusta turvallisuusriskien hallinnalle. Oikea-aikainen ja kattava kirjaaminen asiakastietojärjestelmään takaa asiakkaan laadukkaan ja turvallisen hoidon sekä hoidon jatkuvuuden. Tietoturvariskit minimoidaan kirjaamalla ainoastaan asiakastietojärjestelmään.

Tietoturvaan kiinnitetään erityistä huomiota raportoinnissa ja puhelimilla tapahtuvassa viestinnässä. Hoitajien puhelimissa on PIN- koodit, jotta ulkopuoliset eivät saa puhelimia auki.

Asiakkaalla on omia tietojaan koskeva tarkastusoikeus. Asiakkaalla on myös oikeus vaatia virheellisen tiedon oikaisua tai poistoa. Hoidon kannalta tarpeellisia, terveydenhuollon ammattihenkilön perusteltuja johtopäätöksiä ei kuitenkaan muuteta.

Asiakas ja läheiset

Kotihoidon asiakas ja hänen läheisensä otetaan vahvasti mukaan hoidon suunnitteluun ja toteutukseen. Kotihoidossa käytössä olevan kuntouttavan työotteen pyrkimyksenä on hidastaa ikäihmisen toimintakyvyn laskua. Turvallisen hoidon toteutuminen on kuitenkin Kotipeuran työntekijöiden vastuulla. Ammattilaisen on hyvä tunnistaa asiakkaan osallistumiseen ja toimintakykyyn liittyvät riskit, esimerkiksi ristiriidat hoidon tarpeesta. Kotihoidon asiakkaan itsemääräämisoikeus tulee huomioida hoidon aloittamisessa ja suunnittelussa turvallinen hoito huomioiden.

Rajoittamistoimenpiteet

Mahdollisissa rajoittamistoimenpiteissä ollaan yhteydessä hoitavaan lääkäriin, joka määrää mahdollisen laitaluvan tai kotikaranteenin. Luvan määrääminen edellyttää aina kirjallista dokumentaatiota asiakkaan hoidollisesta tilanteesta.

3. Potilasvahinkoilmoitukset ja vahingonkorvaus

Peurankallion toimintatapoihin kuuluu asiakaspalautteen käsittely avoimesti yhdessä asiakkaan kanssa. Jos asiakas ei asian käsittelyn jälkeen ole tyytyväinen, niin hän voi olla yhteydessä TampereMission tai Pirkanmaan hyvinvointialueen potilasasiamieheen. Potilasasiamies neuvoo ja tarvittaessa avustaa asiakasta, jos hän on tyytymätön saamaansa hoitoon tai kohteluun. Lisäksi potilasasiamies

neuvoo ja tarvittaessa avustaa asiakasta muistutuksen, kantelun tai Potilasvakuutuskeskukselle tehtävän potilasvahinkoilmoituksen teossa.

Kotihoidon käynnin yhteydessä tapahtunut aineellinen vahinko korvataan aina asiakkaalle. Päätöksen korvauksen suuruudesta tekee yksikön johtaja.

4. Osaamisen varmistaminen

Perehdytys ja työnopastus

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään Kotipeuran kotihoitoon ohjaajan ja perehdytyskansion avulla. Jokainen uusi työntekijä saa työsuhteensa alkuun kaksi palkallista perehdytysvuoroa (aamuvuoro ja iltavuoro). Hyvä perehdytys parantaa asiakkaan ja työntekijän turvallisuutta. Perehdytyksessä apuna on perehdytys suunnitelma, johon kirjataan eri osa-alueet suoritetuiksi. Suunnitelman osa-alueet koostuvat muun muassa talon yleisistä ohjeista, turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta ja asiakastyötä koskevista dokumenteista.

Koulutus

Kotipeuran työntekijöiden ammattitaitoa pidetään yllä järjestämällä sisäistä koulusta; TunteVa, verkostokoulutukset, ensiapu ja lääkehoito. Lisäksi jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu, jossa kartoitetaan työntekijän kehittämis- ja koulutustarpeet. Työnantaja mahdollistaa joka vuosi kotihoidon työntekijöiden ammattitaitoa kehittävän ja ylläpitävän jatkuvan kouluttautumisen.